

İnsan ve İrfan Vakfı Eğitim Koordinatörlüğü

**EBRU SANATI
KURS PROGRAMI**

İstanbul, 2020

İÇİNDEKİLER

1.	KURSUN ADI	3
2.	KURSA GİRİŞ KOŞULU	3
3.	KURSUN AMAÇLARI	3
4.	KURSUN UYGULANMASIYLA İLGİLİ AÇIKLAMALAR	4
5.	KURSUN SÜRESİ VE İÇERİĞİ	4
6.	ÖLÇME VE DEĞERLENDİRMEYLE İLGİLİ ESASLAR	5
7.	PROGRAMIN UYGULANMASINDA KULLANILACAK ÖĞRETİM ARAÇ GEREÇLERİ	5
8.	BELGELENDİRME	6

1. KURSUN ADI

Ebru Sanatı Kurs Programı

2. KURSA GİRİŞ KOŞULU

1. 18 yaş ve üzerinde olmak,
2. Kurs programının öngördüğü temel becerileri gerçekleştirebilecek yeterliliğe (fiziksel ve zihinsel) sahip olmak.

3. KURSUN AMAÇLARI

Muhtelif katkılarla kıvam kazandırılabilen su üzerine, ayarları yapılmış boyaların serpilerek kâğıda geçirilmesi şeklinde tatbik edilen ebru, bir kâğıt bezeme tekniğidir. Üzerinde tarih yazılı ebrulu kâğıtlar veya tarihli kitaplardaki ebrulu sayfalardan hareketle bildiğimiz en erken ebru örnekleri on beşinci asırdandır. Kitre, at kılı, gül dalı, toprak boyalar ve sığır ödü gibi malzemeleri kimin düşünüp bir araya getirdiği bir muammadır. Üzerinde uygulanan vasat ve malzeme ayarlarının farklılığı gibi birçok değişikene bağlı olduğundan bir daha aynen tekrarı mümkün olmayan ebru, bu yönüyle de hayrete şayandır. Bugüne kadar tarihî kaynaklarda Tertîb-i Risâle-i Ebrî dışında mufassal bir izahat bulmak mümkün olmamıştır. Haklarında çok az bilğimiz olan Hatib Mehmed Efendi, Şebek gibi birkaç ebru ustasını saymazsak 20. asırdan önceki sanatkârlarımız hakkında kâfi derecede malumat sahibi de değiliz.

Ebru sanatı, İstanbul'da tam yok olmaya yüz tutmuşken Özbek Şeyhi Edhem Efendi ve onun sanatkâr talebesi Necmeddin Okyay eliyle âdetâ Hatib'in küllerinden yeniden doğmuştur. Necmeddin Okyay bir Türk tavrı arayışı içinde olmuş ve eski ebru örneklerini, kütüphanelerdeki yazma kitaplar vasıtasıyla inceleyerek, kadim ebrunun unutulmuş karakterini yeniden tesis etmeye muvaffak olmuştur. Necmeddin Okyay'ın en önemli vasıflarından biri ebruyu müstakil bir sanat haline getiren çalışmaları başlatmasıdır. Türk-İslam kitap sanatlarının ana umdelerini ve bilhassa hüsn-i hattın adab, meşk, imza ve icazet kaidelerini ebruya tatbiki belki de bu sanatın sonraki yıllara sağlam, hassas, gelenekli ulaşmasının ve diğer sanatlarımız arasında mümtaz yerinin teminatı olmuştur. Çiçekli ebrunun keşfi de bu meyanda zikredilmelidir.

Necmeddin Hoca'nın talebesi ve yeğeni Mustafa Düzgünman Türk ebrusunun bu yeniden doğuş macerasının en önemli kahramanlarından biridir. Onunla Türk ebrusu bir mektep veya ekol oluşturmuş, gelenekli Türk ebrusunun Osmanlı'ya ulaşan yegâne silsilesinin değerleri, yeni kuşaklara yetiştirdiği ustalarla aktarılmıştır. Bugün ebru sanatının yayılması ve yeni kabiliyetlerin yetişmesi, Mustafa Düzgünman'ın el verdiği mümtaz sanatkârların hocalarından aldıklarını gelecek kuşaklara nakletmesiyle başarılmıştır.

Bugün ısrarla bir geleneği takip eden ve yolun erkanına riayetle ebru yapmaya çalışanların yanında modern eserlere imza atanlar da mevcuttur. Bizim sanatlarımızda gelenek ve kaideler hoca tarafından meraklılarına aktarılır ve gönüllüleri eliyle nesilden nesile ulaştırılır. Geleceğin ustaları ebrumuzun kadim hususiyetlerini kavrayıp gayret, dikkat ve rikkatle çalışarak kendi tavır ve üslupları noktasında muvaffak olabilirler. Köklerimiz ve sanat zevkimizi temsil salahiyeti, eski eserlerin de gün yüzüne çıkarılıp tetkik edilmesiyle kazanılabilir.

Programın amacı, Türk Ebru Sanatını geleneğe uygun bir şekilde öğrenen öğrenciler yetiştirerek bu kadim sanatımızın gelecek nesillere aslını muhafaza ederek ulaşmasını sağlamaktır.

4. KURSUN UYGULANMASIYLA İLGİLİ AÇIKLAMALAR

1. Kurs Programı, alan uzman ve alan öğretmenlerinin iş birliğinde hazırlanmıştır.
2. Program süresince, kişilerin merak uyandırma, planlama, araştırma, keşfetme, çözümlenme, derinleştirme, paylaşma ve yaşantıya uygulama etkinliklerini gerçekleştirmeleri sağlanarak kişinin öğrenmeye etkin katılımı desteklenmelidir.
3. Programın uygulanmasında, rehberlik hizmeti sunan eğitimciler, kişilerin yeterliliklerinin değişmesi ve gelişmesine katkıda bulunacak bir rehber niteliği taşınmalıdır.
4. Öğrenme-öğretme etkinliklerinde katılımcı düzeyine, eğitim ortamına ve çevre etkenlerine göre katılımcıları aktif kılan öğrenme-öğretme yöntem, teknik ve stratejileri kullanılmalıdır. Seçilen tekniklerin bireysel ve kültürel farklılıklara sahip kişilere hitap edebilecek yeterlilikte olmasına dikkat edilmelidir.
5. Konuların kişilere anlatımında içeriğe ve öğrenmeye uygun öğretim yöntem ve stratejileri kullanılmalıdır.

5. KURSUN SÜRESİ VE İÇERİĞİ

Kurs programının süresi; haftada en fazla 3 ders saati uygulanacak şekilde toplam 45 ders saatidir.

Hazırladığımız programa göre her bir öğrencinin zemin ebrudan başlayarak tüm ebru çeşitlerini bir eğitim yılı içerisinde tatbik etmeleri sağlanmaktadır. Ebru sanatı eğitimi her bir öğrencinin kendi çaba ve başarısı doğrultusunda ilerler. Hocanın gösterdiğini taklit ederek öğrenilen ebru sanatında bir müddet sonra malzeme ve ayar yapma bilgisi de kazanılır. Eğitime yeni başlayan öğrencilerimiz eğitimlerinin ilk yılında fırçaya ve tekneye hakim olmaları konusunda yönlendirilir. İleri seviyede olan öğrencilerimiz ise battal ebrudan başlayarak içekli ebrulara kadar tüm ebru çeşitlerini muntazam bir şekilde talim eder.

EBRU ÇEŞİTLERİ

1. Battal Ebru
2. Gelgit Ebru
3. Şal Ebru
4. Taraklı Ebru
5. Zemin Ebru
6. Hatib Ebru
7. Çiçekli Ebru
8. Akkase Ebru

6. ÖLÇME VE DEĞERLENDİRMEYLE İLGİLİ ESASLAR

Ebru sanatında her öğrencinin kendi kabiliyeti doğrultusunda ilerlemesi mümkündür. Bu sebeple ortak bir ölçme değerlendirme yapılması doğru değildir. Her bir öğrencimiz kendi çalışmalarına göre değerlendirilerek bir sonraki konuya geçip geçmediği hoca tarafından belirlenir.

7. PROGRAMIN UYGULANMASINDA KULLANILACAK ÖĞRETİM ARAÇ GEREÇLERİ

Programın uygulama sürecinde;

1. Kaynak ders kitapları, bireysel öğrenme materyalleri, kaynak ders kitaplarının bulunmaması durumunda öğretmen / eğitimci tarafından hazırlanan ders notları kullanılmalıdır.
2. Yararlanılacak kaynak araç gereçlerin programın amaçlarını gerçekleştirecek nitelikte öğretim, yöntem ve tekniklerine uygun olması önem taşımaktadır.

Yararlanılacak bazı araç ve gereçler şunlardır:

- Ebru Teknesi
- Kıvam Artırıcılar
- Kağıt
- Öd
- Neft
- Boyalar
- At Kılı Fırçalar
- Biz
- Tarak

Yukarıda belirtilen tüm malzemeler atölyemizde mevcuttur. Ebru dersine kayıt yaptıran öğrencilerimizden herhangi bir malzeme talep edilmemektedir.

8. BELGELENDİRME

Kursu tamamlayanlara katılım belgesi düzenlenebilir.